

Apostolische reis naar de Verenigde Staten van Amerika
en bezoek aan het hoofdkwartier van de Verenigde Naties

Eucharistieviering

Preek

Yankee Stadium, Bronx, New York

Vijfde zondag na Pasen, 20 april 2008

Dierbare broeders en zusters in Christus,

In het evangelie dat we zojuist hebben gehoord, zegt Jezus tegen zijn apostelen dat ze hun vertrouwen in Hem moeten stellen, want Hij is "de weg, de waarheid en het leven" (Joh 14,6). Christus is de weg die leidt naar de Vader, de waarheid die zin geeft aan het menselijk bestaan, en de bron van dat leven, dat eeuwige blijdschap is met alle heiligen in Zijn hemels Koninkrijk. Laten we de Heer op Zijn woord geloven! Laten we ons geloof in Hem vernieuwen en al onze hoop vestigen op Zijn beloften!

Met deze aanmoediging van Petrus om in het geloof te volharden (vgl. Lc 22,32; Mt 16,17), groet ik u allen met grote genegenheid. Ik dank kardinaal Egan voor zijn hartelijke welkomstwoorden namens u. In deze Mis viert de Kerk in de Verenigde Staten de tweehonderdste verjaardag van de zetels New York, Boston, Philadelphia en Louisville, vanuit de moederzetel Baltimore in het leven geroepen. De aanwezigheid rond dit altaar van de opvolger van Petrus, zijn broeders in het ambt van bisschop, priester en diaken, mannelijke en vrouwelijke religieuzen, en gelovige leken uit alle vijftig staten van de Unie, drukt duidelijk onze gemeenschap uit in

het katholieke geloof dat van de apostelen tot ons komt.

Onze viering vandaag is ook een teken van de indrukwekkende groei, die God de Kerk in uw land de afgelopen tweehonderd jaar gegeven heeft. Van een kleine kudde als beschreven in de eerste lezing, is de Kerk in Amerika opgebouwd, in trouw aan het dubbele gebod van de liefde voor God en voor de naaste. In dit land van vrijheid en mogelijkheden heeft de Kerk een breed gevarieerde kudde verenigd op de geloofsbelijdenis en, door haar vele educatieve, charitatieve en sociale werken, ook belangrijk bijgedragen

aan de groei van de Amerikaanse samenleving als geheel.

Deze grote prestatie verliep niet zonder problemen. De eerste lezing van vandaag, uit de Handelingen van de apostelen, spreekt van taal- en culturele spanningen die al in de vroegste kerkgemeenschap aanwezig waren. Tegelijkertijd laat zij de kracht zien van Gods Woord – met gezag verkondigd door de apostelen en aangenomen in geloof – om een eenheid te creëren die de verdeeldheid vanuit menselijke beperkingen en zwakheid overstijgt. Hier worden we herinnerd aan een fundamentele waarheid: dat de eenheid van de Kerk geen andere basis heeft dan het Woord van God, vleesgeworden in Christus Jezus onze Heer. Alle uiterlijke tekenen van identiteit, alle structuren, instellingen en activiteiten, hoe waardevol of zelfs essentieel misschien ook, zijn er uiteindelijk alleen maar om de diepere eenheid te ondersteunen en te koesteren, die, in Christus, Gods onvergankelijke gave is aan zijn Kerk.

De eerste lezing maakt ook duidelijk, zoals we zien aan de handoplegging bij de eerste diakens, dat de eenheid van de Kerk ‘apostolisch’ is. Het is een zichtbare eenheid, gegrondvest in de apostelen, die Christus koos en aanwees als getuigen van zijn Opstanding. En zij wordt geboren uit wat de Schrift noemt “de gehoorzaamheid van het geloof” (Rom 1,5; vgl. Hnd 6,7).

‘Gezag’ ... ‘gehoorzaamheid’. Eerlijk gezegd zijn dat tegenwoordig geen woorden die je gemakkelijk uitspreekt. Dergelijke woorden vormen een ‘struikelblok’ voor velen van onze tijdgenoten, vooral in een maatschappij die terecht hoge waarde toekent aan persoonlijke vrijheid. Toch, in het licht van ons geloof in Jezus Christus – “de weg, de waarheid en het leven” –

gaan we de meest volledige betekenis, waarde en eigenlijk schoonheid van deze woorden zien. Het Evangelie leert ons dat ware vrijheid, de vrijheid van de kinderen van God, alleen gevonden wordt in de zelfovergave die deel is van het mysterie van de liefde. Alleen door onszelf te verliezen, zo zegt de Heer ons, vinden we echt onszelf (vgl. Lc 17,33). Ware vrijheid komt tot bloei, als we onszelf afwenden van de zondenlast die onze blik verduistert en standvastigheid verzwakt, en de bron van ons uiteindelijke geluk zoeken in Hem die oneindige liefde is, oneindige vrijheid, oneindig leven. “In Zijn wil ligt onze vrede.”

Echte vrijheid dan is Gods genadegave, de vrucht van bekering tot Zijn waarheid, de waarheid die ons vrij maakt (vgl. Joh 8,32). En deze vrijheid in waarheid brengt een nieuwe en bevrijdende kijk op de werkelijkheid met zich mee. Als we “de gezindheid van Christus” aannemen (vgl. Fil 2,5), openen zich nieuwe eindens voor ons! In het licht van het geloof, binnen de gemeenschap van de Kerk, vinden we ook de inspiratie en kracht om in de wereld tot zuurdesem te worden voor het Evangelie. We worden het licht der wereld, het zout der aarde (vgl. Mt 5,13-14) met het ons toevertrouwde ‘apostolaat’ om ons eigen leven en de wereld waarin we leven steeds vollediger te voegen naar Gods verlossingsplan.

Dit prachtige visioen van een wereld, die omgevormd wordt door de bevrijdende waarheid van het Evangelie, wordt weerspiegeld in de beschrijving van de Kerk die we vonden in de tweede lezing van vandaag. De apostel vertelt ons dat Christus, opgestaan uit de dood, de hoeksteen is van een grote tempel die reeds nu oprijst in de Geest. En wij, de ledematen van Zijn

lichaam, zijn door het doopsel “levende stenen” in die tempel geworden, deelhebber aan het leven van God door genade, gezegend met de vrijheid van de kinderen van God, en gesterkt om geestelijke offers te brengen die Hem welgevallig zijn (vgl. 1Pe 2,5). En wat zijn deze offers waartoe we geroepen zijn, als ze niet alle gedachten, woorden en handelingen richten op de waarheid van het Evangelie, en al onze energie aanwenden in de dienst van Gods Koninkrijk? Alleen zo kunnen wij met God bouwen op het enige fundament, dat Christus is (vgl. 1Kor 3,11). Alleen zo kunnen we iets bouwen dat echt onvergankelijk is. Alleen zo kan ons leven uiteindelijk zin vinden en blijvend vrucht dragen.

Vandaag gedenken wij de tweehonderdste verjaardag van een keerpunt in de geschiedenis van de Kerk in de Verenigde Staten: haar eerste grote periode van groei. In deze tweehonderd jaar is de katholieke gemeenschap in uw land er heel anders uit gaan zien. We denken aan de serie golven van immigranten, wier tradities de Kerk in Amerika zo verrijkt hebben. We denken aan het sterke geloof, dat het netwerk heeft ontwikkeld van kerken, onderwijs-, gezondheidszorg- en maatschappelijke instellingen, die al zo lang kenmerkend zijn voor de Kerk in dit land. We denken ook aan de talloze vaders en moeders die het geloof hebben doorgegeven aan hun kinderen, de trouwe dienstbaarheid van de vele priesters die hun leven hebben gewijd aan de zielzorg, en de niet te becijferen bijdrage van zoveel mannelijke en vrouwelijke religieuzen, die niet alleen generaties kinderen hebben leren lezen en schrijven, maar in hen ook een levenslang verlangen hebben gewekt om God te kennen, te beminnen en te dienen. Hoeveel ‘geestelijke offers welgevallig aan God’ zijn er niet gebracht in

deze twee eeuwen! In dit land van godsdienstvrijheid hebben katholieken niet alleen vrijheid gevonden om hun geloof te beleven, maar ook om volledig deel te nemen aan het maatschappelijke leven en hun diepste morele overtuigingen binnen te brengen in het publieke domein, en met hun naasten samen te werken aan een sterke democratische samenleving. De viering van vandaag is meer dan een gelegenheid tot dank voor ontvangen genaden. Zij roept ook op, om vastberaden de zegeningen van de vrijheid te blijven gebruiken voor de opbouw van een toekomst van hoop voor komende generaties.

“Gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijke priesterschap, een heilige natie, Gods eigen volk, bestemd om de roemruchte daden te verkondigen” (1Pe 2,9). Deze woorden van de apostel Petrus herinneren ons niet alleen maar aan de waardigheid die wij hebben door Gods genade. Zij roepen ons op tot steeds grotere trouw aan de heerlijkheid van Zijn erfdeel dat we hebben ontvangen in Christus (vgl. Ef 1,18). Zij roepen ons op tot gewetensonderzoek, zuivering van hart en hernieuwing van de doopbelofte te zullen verzaaken aan Satan en al zijn loze beloften. Zij roepen ons op om mensen van vreugde te zijn, boodschappers van de hoop die, voortkomend uit het geloof in Gods woord, niet teleurstelt (vgl. Rom 5,5), en te vertrouwen op zijn beloften.

Elke dag bidt u, en zovelen van uw naasten in heel dit land, tot de Vader in de eigen woorden van de Heer: “Uw Rijk kome.” Dit gebed moet het hoofd en het hart vormen van elke christen in dit land. Het moet vrucht dragen naar de manier waarop u uw leven leidt en uw gezinnen en gemeenschappen gestalte geeft. Het moet nieuwe “plaatsen van hoop” schep-

pen,¹ waar Gods Koninkrijk tegenwoordig komt in al zijn reddende kracht.

Vurig bidden voor de komst van het Koninkrijk betekent ook voortdurend letten op de tekenen van de aanwezigheid daarvan, en werken aan zijn groei in elke geleiding van de maatschappij. Het betekent met vertrouwen in Christus' overwinning en inzet voor uitbreiding van Zijn rijk, de moeilijkheden van het heden en de toekomst onder ogen zien. Het betekent de moed niet verliezen bij weerstand, tegenslag en schandalen. Het betekent elke scheiding overwinnen tussen geloof en leven, en valse evangeliën van vrijheid en geluk weerstaan. Het betekent ook een onechte tegenstelling afwijzen tussen geloof en politiek omdat, zoals Vaticanum II het stelde, "er geen enkele menselijke activiteit is – zelfs niet in wereldse zaken – die aan Gods heerschappij kan worden onttrokken".² Het betekent werken aan verrijking van de Amerikaanse maatschappij en cultuur, met de schoonheid en waarheid van het Evangelie en die geweldige hoop, die zin en waarde geeft aan alle andere hoop en waardoor ons leven wordt geïnspireerd.

En dit, beste vrienden, is de bijzondere uitdaging die de Opvolger van de Heilige Petrus u vandaag voorhoudt. Treedt als "uitverkoren geslacht, koninklijke priesterschap, heilige natie" vol vertrouwen in de voetstappen van hen die u zijn voorgaan! Bespoedig de komst van Gods Koninkrijk in dit land! Voorbije generaties hebben u een indrukwekkende erfenis nagelaten. Ook in onze dagen viel de katholieke gemeenschap in dit land op door haar profetische getuigenis bij de verdediging van het leven, bij het onderwijs voor de jeugd en bij de zorg voor de armen, de zieken en de vreemdelingen on-

der u. Op deze solide fundamenten moet de toekomst van de Kerk in Amerika nu reeds opdoemen!

Gisteren niet ver van hier was ik ontroerd door de blijdschap, hoop en edelmoedige liefde van Christus die ik zag op de gezichten van de vele jongeren, bijeen in Dunwoodie. Zij zijn de toekomst van de Kerk, en zij verdienen alle gebed en steun die u hen kunt geven. En zo wil ik graag afsluiten met voor hen nog een speciaal woord van bemoediging. Mijn beste jonge vrienden, mogen jullie – net als de zeven mannen 'vol van de Geest en wijsheid' door de apostelen belast met de zorg voor de jonge Kerk – naar voren treden en de verantwoordelijkheid nemen waarvoor uw geloof in Christus u plaatst! Mogen jullie de moed vinden om Christus te verkondigen, 'dezelfde, gisteren, vandaag en altijd', en de onveranderlijke waarheden die hun fundament hebben in Hem.³ Het zijn deze waarheden die ons vrijmaken! Alleen deze waarheden kunnen respect garanderen voor de onvervreembare waardigheid en rechten van iedere man, vrouw en kind in onze wereld, inclusief de meest kwetsbaren van alle menselijke wezens, het ongeboren kind in de schoot van de moeder. Laat in een wereld waar – zoals paus Johannes Paulus II precies op deze plek ons in herinnering bracht – Lazarus steeds weer bij onze deur staat,⁴ uw geloof en liefde rijke vrucht dragen als wij naar de armen, behoeftigen en mensen zonder inbreng toe gaan. Jonge mannen en vrouwen van Amerika, ik dring er bij u op aan: open uw hart voor de roeping van de Heer om Hem te volgen in het priesterschap en het religieuze leven. Kan er een groter kenmerk van liefde zijn dan te treden in de voetstappen van Christus, die bereid was Zijn leven te geven voor Zijn vrienden (vgl. Joh 15,13)?

1. Vgl. Benedictus XVI, Encycliek *Spe salvi* (30 november 2007), 32 e.v., in: *Kerkelijke documentatie* 36/1 (18 januari 2008), 22 e.v..

2. Tweede Vaticaanse Concilie, dogmatische Constitutie over de Kerk *Lumen gentium*, 36.

3. Vgl. Tweede Vaticaanse Concilie, pastorale Constitutie over de Kerk in de wereld van deze tijd *Gaudium et spes*, 10; Heb 13,8.

4. Johannes Paulus II, *Homilie in Yankee Stadium* (2 oktober 1979), 7.

In het Evangelie van vandaag belooft de Heer aan zijn leerlingen, dat zij nog grotere daden dan de Zijne zullen verrichten (vgl. Joh 14,12). Dierbare vrienden, alleen God in zijn Voorzienigheid weet welke daden Zijn genade nog in uw leven en dat van de Kerk in de Verenigde Staten voortbrengt. Toch vervult Christus' belofte ons met vaste hoop. Laten we nu onze gebeden bij de Zijne voegen, als levende stenen in die geestelijke tempel, die Zijn ene, heilige, katholieke en apostolische Kerk is. Laten we onze ogen naar Hem opheffen, want reeds nu bereidt Hij ons een plaats in zijn Vaders huis. En laten we gesterkt door zijn heilige Geest met hernieuwde ijver werken aan de verspreiding van Zijn Koninkrijk.

“Zalig zij die geloven!” (vgl. 1Pe 2,7). Laten we ons tot Jezus wenden! Hij alleen is de Weg die leidt naar eeuwig geluk, de Waarheid die de diepste verlangens bevredigt van ieder hart, en het Leven dat nu reeds nieuwe vreugde en hoop brengt voor ons en onze wereld. Amen.

* * *

In het Spaans

Dierbare broeders en zusters in de Heer,

Ik groet u hartelijk en ben verheugd deze heilige Mis te vieren, om God te danken dat 200 jaar geleden de katholieke Kerk in dit land begon te groeien. Als we kijken naar de geloofsweg die we in deze jaren niet zonder moeilijkheden hebben afgelegd, prijzen we de Heer voor de vruchten die Zijn Woord in dit land heeft afgeworpen. En we tonen Hem ons verlangen, dat Christus – de Weg, de Waarheid en het Leven – steeds meer erkend en bemind wordt.

Hier in dit land van de vrijheid wil ik met nadruk zeggen, dat het woord van Christus ons streven naar een vervuld en vrij leven niet uitdooft, maar ons onze echte waarde als kinderen van God openbaart en ons bemoedigt, tegen alles te vechten wat ons verslaaft, te beginnen bij ons egoïsme en onze hartstochten. Tevens bezielt het ons, om ons geloof door ons leven in naastenliefde te laten zien en ervoor te zorgen, dat onze parochies elke dag gastvrijer en naastenlievender worden.

Ik vertrouw vooral de jongeren de taak toe, om de grote uitdagingen aan te gaan die het geloof in Christus met zich meebrengt, en zich ervoor in te zetten dat dit geloof blijkt in een werkzame nabijheid tot de armen, evenals in een edelmoedig antwoord op de oproep die er bovendien van uitgaat, namelijk om alles te verlaten en in de priesterlijke of kloosterlijke staat een leven te beginnen in totale overgave aan God en de Kerk.

Dierbare broeders en zusters, ik nodig u uit om hoopvol naar de toekomst te kijken en Jezus toe te staan in uw leven binnen te treden! Alleen Hij is de Weg die naar het geluk voert dat geen einde heeft, de Waarheid die de edelste strevingen van de mens vervult, en het Leven dat van vreugde vervuld is tot welzijn van de Kerk. God zegene u.

© Copyright 2008 – Libreria Editrice Vaticana / R.-K. Kerkgenootschap in Nederland

Vertaling: H. Lohman M.A.